

LISTY PŘÁTELŮM.

Letters to friends issued by the British Group of the Czech Agrarian Party.

V Londýně v srpnu 1949.

Číslo : 9.

MECHANICE.

Dr.L.Feierabend.

Památné dny českého národa 5. a 6. července jsou pro nás od roku 1947 také památnými velkou zemědělskou manifestací ve východočeském městečku Mechanicích. Sborové závody Selské jízdy, které byly tam řádně svolány a úředně povoleny, byly v posledním okamžiku ministerstvem vnitra zakázány a proti 700 bezbranných selských jezdců bylo soustředěno přes 2000 po zuby ozbrojených členů Sboru národní bezpečnosti, aby zamezili přístup návštěvníků do města a zabránili konání slavnosti za každou cenu. Jen rozvaze pořadatelů a ukázněnosti zemědělců bylo co děkovat, že nedošlo k velkému krveprolítí.

Mechanice nebyly jen sportovní slavností, nýbrž také významnou politickou událostí. Desátitisíce zemědělců spěchajících tam ze všech koutů českých zemí nepřišli jen přihlížet závodům selských jezdců, nýbrž přišli, aby veřejně osvědčili svoji přichylnost ke své staré politické straně, k níž se Selská jízda hrdě hlásila, ke straně, která byla první a vedoucí stranou v dobách Masarykovy republiky, ochránkyní pravé demokracie a záštitou hospodářské prosperity a sociálního pokroku. Chtěli ukázat domovu i cizině, že zemědělský lid přes všechna opačná tvrzení politických stran Národní fronty není spokojen s uspořádáním našich vnitropolitických záležitostí. Chtěli ukázat, že nádiktované rozdělení národa do 4 politických stran neodpovídá skutečnému smýšlení lidu a že tedy u nás není ani pravé demokracie ani pravé svobody. Chtěli ukázat, že politické dění se dostalo u nás na nakloněnou rovinu a že nutno zahájit jiný kurs.

Mechanice byly výstrahou národu před komunistickými cíli, den ze dne jasnějšími a známějšími a výstrahou demokratickým stranám před ustupováním komunistů, ustupováním často zbytečným a nadměrným. Mechanice byly ukazovatelem krajní nespokojenosti s vývojem věcí v republice a voláním, aby taktisování s komunisty už konečně přestalo a postavena hráz jejich požadavků, které zřejmě směřovaly k zavedení komunistické diktatury. Byly projevem rozhodnosti a odhodlání, ale zároveň ukázněnosti, které měly sloužit k politickému přemýšlení. Mechanice byly jasným vykřičníkem a výzvou demokratickým stranám v době, kdy se dalo ještě vše zachránit. Tento význam Mechanic byl doma udušen tím, že jejich účastníci, byť i byli snad většinou formálními členy povolených demokratických stran, cítili se starými věrnými republikány a jejich manifestace byla převážně pojímána jako stranickopolitická a jejich celostátní a celonárodní význam přezírán. Proto demokratické strany z konkurenčních obav a z důvodu špatného svědomí nevzaly si z nich žádné poučení.

Oceňujeme-li dnes význam Mechanic, nesmíme zapomenout připomenout jiné události zemědělského zápasu proti stávajícím poměrům. Byl to boj zemědělců o jejich nejdůležitější a nejmocnější hospodářskou pozici o pražské ústředí hospodářských skladištních a výrobních družstev "Kooprativu" a boj zemědělských poslanců všech demokratických stran, bývalých agrárníků o zemědělskou politiku v zemědělském výboru parlamentu. Všechny tyto události byly součástí jediného a nepřetržitého zápasu českého zemědělce proti nesvobodě a lžidemokracii. Mechanice zůstanou nám jeho symbolem.

Bohužel hlas Mechanic nebyl slyšen, a důsledky se brzy dostavily.

Selské usedlosti v Anglii jsou samoty v naší představě s pozemky scelenými a seskupenými kolem budov. Zmsta přináleží k nim domek, vzdálený několikaset metrů od farmy, který slouží jako obydlí zemědělského dělníka. Tedy jak farmář tak i zemědělský dělník mají zachovanou značnou míru soukromí.

Všimneme si blíže bydliště zemědělského dělníka. Je to zděná stavba, vystavená do poschodí určená pro dvě rodiny, kde pro každou z nich je pamatováno se 4-5 místnostmi. Jako doplněk tvoří zahrada, kde si zemědělský dělník pěstuje pro sebe zeleninu a udržuje slepice a králíky. Nahlédnutím do domácnosti zdají se některé věci neobvyklé ve srovnání s našim standartem jako koberec a piano. To nejsou výjimky. Snad bude dalším překvapením zjištění, že dělníková žena nepracuje na poli farmáře, stará se o svou malou domácnost a rodinu. Možná, že si kladete dotaz jakou farmu mám před očima. Nuže 50 acrovou, t.j. 20 ha v kraji 100 mil od Londýna, kde se pěstuje obilí, píce a často i řepa cukrovka. Polní práce se zde pokládá za příliš těžkou pro ženu. Nepracuje-li na hroudě žena zemědělského dělníka a lze-li pak sotva mysliti, že by měla žena 20 ha farmáře okopávat řepu a pod., pak se vám bezděčně zatoulají myšlenky do naší vlasti na vzpomínky, že tomu nebývá vždy tak doma. Snad je to důvod k přemýšlení tam, kde o situaci angl. zemědělského dělníka v kapitalistickém systému jsou všeobecně vykládány ty nejroztodivovější báchorky.

Zemědělský dělník platí farmáři nájemné ve výši 2 - 4 shillinků týdně, což představuje balíček cigaret o 20 kusech, které zde stojí tři a půl shillinku. Čistá dělníková mzda činí 4 1/2 £ týdně a je stanovena zákonem. Je to 900 Kčs; domnívám se však, že lépe poslouží představa, že za onu částku je možno si opatřiti dva páry dobrých bot, neb vycházkový konfekční oblek. Nechci tvrditi, že by si mohl zemědělský dělník dovolit tento nákup každý druhý týden, nýbrž chci vyjádřiti hodnotu jeho mzdy ve zboží. Ze mzdy především nakupuje potraviny, které pro týden pro dvě dospělé osoby a dvě nezletilé děti budou sotva obnáseti polovinu mzdy.

Zemědělský dělník je úplně volný a svobodný, po týdenní výpovědi může se libovolně vystěhovati. Jestliže bylo možno dříve pozorovati odliv venkovského obyvatelstva do měst, což byl a zůstal i starý zjev na evrop. kontinentě, je zde spatřovati jako motiv touhu po blízkosti společenských, kulturních a sportovních středisech vedle snahy po uplatnění a vyniknutí v obchodních a průmyslových oborech, které jsou britskému národu činností hlavní. V přítomné době zemědělský dělník, maje před očima bytové obtíže a zásobovací situaci ve městech, sledává své uplatnění na venkově spojené s četnými výhodami.

Děti zemědělského dělníka dojíždějí takřka po celý rok po dobrých cestách do školy na kole, která školní správa na dobu školní docházky /dětem méně majetných rodičů/ zapůjčuje, bezplatně. Ve škole dostávají všechny děti dvakrát denně bezplatně mléko a za režijní poplatek teplý oběd.

Mechanisace práce je jedním z hlavních momentů angl. farmářství. Ať již je to dojení, čerpání vody, obstarávání polní práce, odvážení zeměděln. výrobků. Strojní park na farmě představuje značný investiční kapitál. Je to vysoký standard zemědělského dělníka, je to lidská práce, která jako výrobní činitel nejvíce stojí, proto jí farmář také nejvíce šetří. Zaměstnává také poměrně malý počet zaměstnanců na farmě, obyčejně jednoho na 20 - 30 ha rozlohy. Zemědělský dělník je proto také traktoristou, dojíčem a je obeznán se zacházením s četnými jinými stroji jako moderními obilními či bramborovými kombajny.

Pro zemědělského dělníka na denní práci je stanovena pracovní doba: od 7 do 12 a od 1 do 5 hod. odpolední. V sobotu do 12 hod. Letní příznivé či nepříznivé počasí nemá vlivu na dočerpávání těchto pracovních hodin, právě tak jako svátek. Je trvalým zjevem v mnoha částech země, jak farmář, zemědělský dělník, obchodník, živnostník, učitel se schází až třikrát týdně a hrají společně dlouho do večera na věčně zeleném trávníku anglickou hru bowling podobnou našim kuželkám, neb hrají cricket na venkovském hřišti neb darts /vrhání šípů/ v hostinci.

STRANA VE V. BRITANII.

V sobotu 23. července sešli se ve střední Anglii blíže Worcester členové výboru, členové skupiny i příznivci strany, aby porokovali o důležitých otázkách emigrace. Velmi kriticky hovořeno o situaci E.V.W. Jednání zúčastnil se též předseda skupiny př. Dr. Feierabend, jenž zůstal v zemědělském táboře našich E.V.W. do druhého dne. Schůzka přinesla mnoho námětů a rozhodnutí.

SDRUŽENÍ AGRÁRNÍCH AKADEMIKŮ USTAVENO V MASARYKOVĚ KOLEZI V LUDWIGSBURGU.

Z N A Š E H O Ž I V O T A .

DOPISY Z KANADY.

Dr. Jirí Bukovin.

Mám před sebou 4 dopisy, došlé během posledního týdne od přátel, kteří po únoru 1948 opustili vlast, a po dlouhém bloudění a strádání v evropských táborech dostali se do Kanady. Jeden pracuje v kanadských pralesích u dřev. společnosti, druhý na farmě, třetí jako dělník na stavbě a další na dráze.

Dva dopisy polemizují s čl. př. Jana Staška - Dopisy exulantů z nových domovů /čís. 6 Listů přátelům./ Dopisy obsáhlé, podrobné, doložené fakty. Často jsem je četl, nad jejich obsahem dlouho uvažoval. Je v nich hodně pravdy, v mnohých dosti trpkosti a zklamání. Osud uprchlíka je závislý na tolika různých faktorech. Často na náhodě a štěstí. Naše třetí emigrace je věčný zápas o kousek místa v táboře na vyspání, o skývu chleba a střechu nad hlavou mezi miliony jiných stejně postižených, v prostředí cizím, chladném a často nepřátelském. Problémy této emigrace jsou daleko složitější než emigrace minulé. Díky Bohu, že ponauka tají ledy nezájmu a neporozumění starých krajanů, kteří na osudu naší emigrace mohou hodně zlepšiti.

Mnoho zklamání způsobují optimistické, přehnané naděje mnohých o příštím postavení v nové, jimi zvolené vlasti. Vím, že mnoho viny na trpkém pozdějším zklamání, zavínuje snaha dostat se co nejdříve dále a hlášení se proto na každou práci, z níž později v nové vlasti těžko se dostává. Dovedu dobře pochopit tyto duševní pocity, rozhodnutí a důsledky. Sám jsem to vše prožil. Těžký je zejména osud duševních pracovníků a rodin, pro něž osud tak málo se udělalo.

Přes mnohé těžkosti, ze všech dopisů vyznívá veliká odvaha, životní síla, vzdor nenechat se zatlačit, a víra v ideály a naši drahou vlast.

Škola emigrace je tvrdá, hrbí se při ní záda, tvrdnou dlaně a bělá vlas,- čistí se v ní charaktery, rostou zkušenosti a jasní obzory,- je stokrát lepší než život v nesvobodě a rudém otroctví.

Na tisíce kilometrů vzdálen, v duchu Vám tisknu ruku,- zejména Tobě, milý příteli, jenž za tak těžkých poměrů pracovních i duševních, v takovém prostředí, v kanadských pralesích, neztratil jsi víru v lidské ideály, dovedl s se s tím vyrovnat a napsat: "Věřím, že to všude není takové,- to není celá Kanada. To vše nás neskrusí a druhé neodvrátí od cesty do Kanady. Bude vše lepší!"

IRO CAMP. - JESI /ANCONA/.

Nikde nejsou uprchlíci tak okrádáni jako od italského IRA. Okrádání je zcela veřejné a nikterak se nezakrývá. V Bagnoli byly v tomto směru poměry přímo hrozné, trpěli jsme prostě hladem, poněvadž to málo, které se neudržel, bylo tak hanobně upraveno, že mnohdy vzdor největšímu hladu, nemožné se sníst. Všechny stísnosti zůstaly bezvýsledné.

Poměry ve zdejších táborech jsou poněkud lepší alespoň pokud se týče kvality jídla, ale kradě se stejně, ovšem v menším měřítku, poněvadž je to tábor celkem malý, nemající ani 800 obyvatel. Při tom osobní a věcná režie je přímo horentní. Češi jako zahraničníci jsou krajně neoblíbeni z toho důvodu, že kradě prohlédnou každou zlodějinu a podle naší povahy nemlčí. Ze skoro 200 nás není za-

něstnáno ani 12%, naproti tomu z 38 Albánců je v zaměstnání 29 /ostatní jsou majitelé táborových kantin a o zaměstnání nestojí/. Spokojí se sami malou zlodějnou a velké zlodějiny pro svou tupost neprohlédnou. A ti jsou zde personae gratissimae.

Z DOMOVA.

Na hranicích vých. Slovenska pracují právě ruští vojáci na opevněních /bunkrech/ a na opatřeních proti útěku. Kácí les v šířce 120-150 m, plochu zorávají, podminují a opatřují drátěnými překážkami a hlídacími věžemi.

Také na Slavonicku a Jemnicku na jižní Moravě čistí komunisté lesní průseky a dávají po hranicích ostnatý drát. Silnice se ničí tak, aby se nemohlo po nich jezdit do Rakous. Kladou se i nášlapové míny.

Hranice jsou střeženy přísněji. Jen v Chebu je 150 členů SNB a 2 1/2 tisíce posádky.

U Barošova byl 10. července vyhozen do vzduchu železniční most. V lesích jsou protikomunistické skupiny, k nimž se přidává mnoho vojenských deserterů i civilistů.

Komunistická strana Slovenska hodlá nastolit "biskupy z lidu". V sídlech všech slovenských diecesí jmenovala zvláštního pověřence /kon. právníka/, který má být biskupovým "poradcem". /Ve skutečnosti hlídá./ Místní nár. výbory na Slovensku dostaly příkaz "vykoupit" farskou půdu s odůvodněním, že faráři jsou dostatečně placeni státem.

Komunisté vydali stříbrné stokoruny na paměť puče. Vyměňují je jen brigádníkům a rolníkům, kteří překročili předepsanou dodávku.

Byly vydány nové pětikoruny. Jediná změna je, že podpis Feierabend byl nahrazen Kabeš.

Nově zaváděná komunální družstva spravují budovy od 1. patra výše. Do jejich pokladny jde nájemné, z něhož si majitelé mohou ponechat jen malou část.

Ve věznicí na Pankráci je dnes na 5000 politických vězňů.

V dolech uranové rudy v Jáchymově je dnes zaměstnáno na 6000 osob. Za měsíc se těží tolik rudy jako za 2 roky před válkou. V dolech pracuje mnoho ruských vojáků, policistů a j. politicky nespolehlivých. Při dnešním tempu těžení bude hlavní oblast rudy vyčerpána během 10 let.

V Žaláři "zemřel" mladý a fyzicky zdatný Dr. Pařízek, znojemský bez. ref. ONV, odsouzený min. roku na 15 let žaláře v procesu proti opatu Zenkovi a ost. kněžím znojemského kláštera.

V Jindř. Hradci zemřel býv. rep. poslanec Otomar Bistřícký.

DOPIS Z DOMOVA.

"Lidová demokracie"- orgán čs. strany lidové v Československu napsala 9.7. ve svém úvodníku: "Je zapotřebí jít na každé pole, kde je zralé obilí, bez ohledu, zda je to pole mé či sousedovo!" Komunisté se tedy už asi nesnaží skrývat své pravé úmysly a konečný cíl, jímž je úplná sovětská a kolektivizace veškeré rolnické půdy v ČSR.

Nástrojem této, t.zv. "nové zemědělské politiky" mají být jednotná zemědělská družstva. Zemědělci to vědí a proto s jejich ustavením příliš nespíchájí. Pod záminkou, že je třeba lépe a plně využít hospodářských strojů, lépe organizovat výkup zemědělských produktů atd., připravují komunisté na prosté zničení posledních zbytků občanské a hospodářské svobody čs. zemědělce. Máme přesné zprávy o tom, že jedním z nových úkolů t.zv. jednotných zemědělských družstev, je soustředit v každé obci značný finanční kapitál, z něhož by byly nakupovány nové hospodářské stroje a z něhož by byli vše-

možné podporování zemědělci, oddání bolševickému režimu. Kde vezmou jednotná zemědělská družstva tento kapitál? To je velmi jednoduché! Komunisté panatují na všechno a mají připraven děbelský plán, podle něhož v nejbližší budoucnosti nebudou zemědělci volně disponovat penězi, utrženými za zemědělské produkty. Peníze budou totiž uloženy u těchto jednotných zemědělských družstev a zemědělcům budou uvolňovány jen takové částky, které budou naprosto nezbytné k udržení provozu podniku. Není jistě třeba poznamenávat, že i v tomto případě bude rozhodovat politická legitimace rolníků. Nelze ani dohlédnout, kam tato praxe povede při naprostém nedostatku provozního kapitálu v zemědělských veselostech při nedostatku obleků, strojů, pracovních sil, stavebních hmot atd.

Toto t.zv. "účelné obhospodařování provozního kapitálu" je počátkem důsledné kolektivizace a sovětišace zemědělství. To dnes poznávají a brzo pocítí na vlastní kůži i ti, kteří až do nedávna věřili panu Durášovi a Kotátkovi, když svatosvatě přísahali, že "žádné kolchozy nebudou".

Bolševickou politikou je a bude postižen nejen majetek zemědělský, ale i obchody, řemesla, budovy atd. Právě zavádění komunální družstva budou spravovat domovní majetek/od jednopatrových budov výše/ a do jejich pokladny půjde z těchto soukromých budov nájemné. Obchodníci a živnostníci jsou v poslední době pokutováni a pod malichernými záminkami odsuzováni k sebekratším trestům, po jejichž odpykání už se ovšem nevrátí do svých podniků a živností. Malé nebo žádné příděly zboží a tovarů je nutí zavírat jednu živnost za druhou, čímž se připravuje cesta bolševickému "družstevnictví".

Cizince dlící v Praze i v ostatních větších městech ČSR, překvapí oznámení v četných obchodech, která hlásají, že je v nich možno nakupovat za c i z í v a l u t y . Po nedávném pokřiku, který strhl pražský bolševický tisk a rozhlas hlásající "krach dolaru a libry", je to zjev málo logický! O cizí valutu má pan ministr financí větší zájem než čs. dělníci o t. zv. "volné zboží". Nevím, který dělník, rolník nebo úředník si může koupit za 15.000 Kčs nový oblek, za 400 Kčs 1/2 kg másla, za 400 Kčs 1 kg masové konzervy nebo za 50 Kčs 10 dkg šunky. /Čeští dělníci jistě vzpomínají na "prohnilou první republiku", kdy dostali za 2 Kčs "tlustého od šunky", které jin nahradilo kalorie za celý týden "socialistického stravování v závodních kuchyních"./ Přeplněné věznice, pracovní a kárné tábory, nesmyslně vysoké ceny za potřeby denního života, které jsou neúněrně nízkým mzdám a hlavně pocit osobní nesvobody a nejistoty - to je onen vysněný bolševický ráj v "rudém Protektorátě", jak je dnes označováno Československo jazyky všech demokratických zemí.

DODATEK K ČLÁNKUM:

UNRRA:

Podle závěrečné zprávy vydané tohoto roku činila celková výše podper / v hotovosti a věcných darech/ 3.968 milionů dolarů. Příspěvky jednotlivých států činily: USA 2.668, Anglie 617, Kanady 138 a SSSR 3 miliony dolarů.

SSSR a jeho sateliti - včetně ČSR - dostali podperu v hodnotě 1.227 milionů dolarů.

Demokratický lid Československý, jehož nezachvátil ječ komunismu, vděčně vzpomíná poválečné pomoci Západu, jež přišla včas a zvýšila životní úroveň. Byla to cenná pomoc státu a lidu nacismem zmořenému.

Tisková oprava:

Do 8 čís. Listů přátel do článku Boh. Bílka nadepsaného "Národní otázka a komunismus" vploudivly se níže uvedené chyby a prosíme čtenáře o jejich laskavé omluvení.

Str. 4, řádek 10 shora "přílišná velkodušnost" místo "Příslušná velkodušnost". Řádek 33 shora: "na něžné" místo "nemožné".

Str. 5, řádek 7 s dole "narné" místo "narvaná".

Dnešní číslo má jen 6 stránek, poněvadž poslední číslo mělo
vyjimečně 10 stránek.

LISTY PŘÁTELŮM vycházejí měsíčně za redakce JUDra L. FEIERABENDA.
Prosíme o příspěvky a články. - Cena výtisku 6 d neb equivalent.

Mr.

Geo Nichols

7, Virginia Terrace

Cardiff

GLAM.

Printed matter.

From: JUDra L. Feierabend, Glandare House, Oxford Street, Aberdare, Glan.,
South Wales, Great Britain.